

# Obyvateľstvo

<b>ROČNÍK: 7.ročník</b>	<b>PREDMET: GEOGRAFIA</b>
<b>TEMATICKÝ CELOK: Svet</b>	<b>TÉMA: Obyvateľstvo</b>

## VZŤAH TÉMY K ŠVP

- ✓ vyučovací hodina je v súlade s obsahovým a výkonovým štandardom ŠVP
- ✓ ISCED 2:
  - VÝKONOVÝ ŠTANDARD:
    - zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov
    - vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva
  - OBSAHOVÝ ŠTANDARD:
    - Náboženstvo – kresťanstvo, islam, judaizmus, budhizmus, hinduizmus
    - Rasa – europoidná, mongoloidná, ekvatoriálna
    - Jazyk a jazykové skupiny
    - Národ
    - Štruktúra obyvateľstva

## VYUČOVACIE CIELE (čo chcem naučiť)

Žiak bude schopný:

- ✓ určiť 3 základné rasy a ukázať ich rozmiestnenie na mape sveta
- ✓ určiť základné vonkajšie znaky, podľa ktorých boli vymedzené rasy
- ✓ stručne popísať 3 monoteistické a 2 polyteistické náboženstvá
- ✓ vymenovať a ukázať na mape najrozšírenejšie rasy, náboženstvá, jazykové skupiny, národy

## VŠEOBECNÉ PREDPOKLADY

- žiaci už poznajú základné pojmy týkajúce sa štruktúr obyvateľstva
- žiaci z vlastných skúseností dokážu rozlišovať rasy, jazyky, náboženstvá a popísať ich
- žiaci sa orientujú na mape sveta (kontinenty, veľké štáty)

## MATERIÁLNE DIDAKTICKÉ PROSTRIEDKY (UČEBNÉ POMÔCKY, TECHNOLOGIE)

- tabuľa + kriedy
- nástenná mapa sveta
- pracovné zošity/listy (Geografia Afrika+Ázia, Hravá Geografia),
- učebnica pre 7.ročník
- atlas sveta
- doplnovačka
- pero, zošit

## POJMY (KĹÚČOVÉ SLOVÁ)

Rasa, náboženstvo, jazyk, národ, xenofóbia, rasizmus, rasisti, mestic, zambo, mulat, mongoloidná, europoidná, ekvatoriálna, kresťanstvo, islam, judaizmus, budhizmus, hinduizmus, ...

## METODICKÉ POZNÁMKY

- K aktivite nie je potrebný počítač a dataprojektor. Ale dali by sa premietat' aj rôzne obrázky atď.

### POUŽITÉ METÓDY

- Práca vo dvojici/trojici
- Výklad učiteľa
- Aktivizujúci rozhovor spolu s otázkami pre žiakov

### ZÁKLADNÁ ŠTRUKTÚRA HODINY + MOTIVÁCIA

1. Úvod hodiny (30 sekúnd) – pozdrav, predstavenie sa
2. Administratíva hodiny (3 min) - zápis do triednej knihy
3. Opakovanie minulého učiva (5 min) – otázky na opakovanie - bleskovka
4. Expozícia učiva (30-35 min) –písanie poznámok, práca s mapou a pracovným zošitom, aktivizujúci rozhovor s otázkami, doplňovačka
5. Záver hodiny (5 min) – rýchle opakovanie, rozlúčenie sa

### ZOPAKOVANIE UČIVA Z MINULEJ HODINY

Otázky pre žiakov – ten kto bude aktívni a bude vedieť, môže získať bonusový bod:

*Čo je to urbanizácia?* – sústreďovanie obyvateľov do miest

*Ktoré oblasti sveta sú husto a ktoré riedko zaľudnené?*

*Ako vypočítam hustotu zaľudnenia?* – obyv./km<sup>2</sup>

*Kde sa nachádzali prvé vyspelé civilizácie sveta?* - Afrika, Európa, Ázia

*Ako sa šírilo obyvateľstvo* – odkiaľ/kam/kedy? – z rovníkovej oblasti Afriky 130 000 p.n.l., sever afriky 40 000 p.n.l., do európy 25 000 p.n.l., cez Arab.pol do JV Ázia 67 000 p.n.l., Austrália až 33 000 p.n.l., do Aljašky 25 000 p.n.l. a do Strednej a Južnej Ameriky pred 11 000 p.n.l.

*Koľko obyvateľov má Zem?* – 7,442 mld.

*Najväčšie mestá sveta? Vieš ich ukázať na mape?* – New Dillí, Tokio, Šanghaj, Jakarta, Soul, Kanton, Peking, Karači, ...

*Ktoré štáty sú najľudnatejšie?* – Čína 1,3mld, India 1,2mld, USA 328mil., Indonézia 265mil., Brazília 206mil.

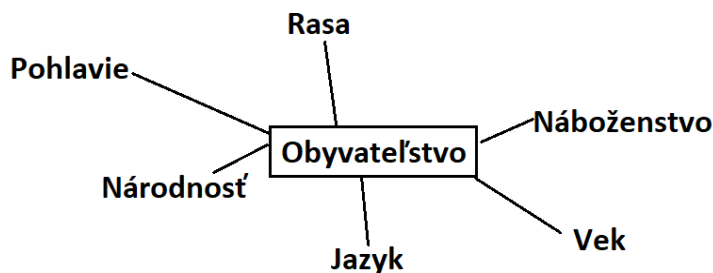
### SPRÍSTUPŇOVANIE NOVÉHO UČIVA

Použitá literatúra, podľa ktorej bol spracovaný obsah je uvedená v časti **ZAÚJÍMAVÉ ODKAZY + POUŽITÁ LITERATÚRA.**

Budeme pokračovať na obyvateľstvo sveta. Všetko podstatné, čo si majú žiaci zapísať, budem písať na tabuľu. Žiaci si píšú poznámky do pracovného zošita alebo do zošita.

Obyvateľstvo sveta môžeme deliť podľa rôznych hľadísk, ako? Ako môžeme rozlišovať obyvateľov na Zemi? Povedzte:

- Žiaci hovoria podľa čoho – ja ako učiteľ robím myšlienkovú mapu z ich pojmov, môžu si to zapisovať do zošita



Pohlaviu a veku sa nejako extra venovať nebudeme. Sústreďme sa na rasu, náboženstvo národnosť a národ.

**Rasa** – podľa čoho dokážeme rozlíšiť o akú rasu ide? Viete povedať nejaké vonkajšie alebo inak biologické znaky? Viete povedať prečo? V akej časti sveta žijú obyvatelia s akými znakmi?

**Rasa** – skupina ľudí, ktorých spájajú podobnosti vzhľadu (biologické znaky)

**Biologické znaky** – farba pleti, tvar očí a nosa, tvar lebky, typ vlasov, ...



- Lenže dochádza ku miešaniu rás a vznikajú **MIEŠANCI**:

- **MULATI** – čierna + biela
- **MESTICI** – biela + žltá
- **ZAMBOVIA** – žltá + čierna



Všetky rasy sú si rovné. **Rasizmus** je presadzovanie nerovnosti ľudských rás, zahŕňa diskrimináciu, predsudky a stereotypy. **Xenofóbia** je strach z cudzieho, z cudzích ľudí a môže viesť k rasizmu. **Terorizmus** využíva rôzne formy násilia na uskutočnenie politických cieľov štátu či rôznych skupín.

**Národ** – aký rozdiel medzi národom a rasou? Poznáte nejaký národ? Čo spája týchto ľudí? Ako je možné, že vieme, že sú jeden národ?

**Národ** – veľká skupina ľudí, ktorých spája územie, spoločná história, jazyk, kultúra, tradície, ..., nemusia mať všetko (treba aj pocit spolupatričnosti)

- Švajčiari (nemajú spoločný jazyk), Židia (nemajú spoločné územie, žijú po celom svete ale majú štát Izrael), Nemci (nemajú spoločné náboženstvo),...
- Najpočetnejšie národy: Číňania, Hindustánci, Japonci, Rusi, Bengálci,...

**Národnostné menšiny** – skupiny obyvateľov, žijúcich na území iného štátu

*Aké menšiny žijú na Slovensku?*

**Jazyk** – na zemi je veľké množstvo jazykov

- Na základe podobnosti sa spájajú do **jazykových rodín**
- Indoeurópska, čínsko-tibetská, konžsko-kordofánska, semitsko-hamitská, uralská....
- Rodiny sa delia na skupiny – slovania (SJ, ČJ, ...) , germáni (AJ, NJ) , románi (ŠJ, IJ),  
baltské (litovčina, lotyščina, ...), ugrofínske (maďarčina, finčina, ...), ...

*Viete povedať príklad národu podľa jazykovej skupiny?*

*Podľa mapy zistíte rozšírenie jazykov –angličtina, španielčina, portugalčina, francúzština ....*

*Ako je možné, že tieto európske jazyky sú rozšírené po celom svete?*

*Akými jazykmi hovoria v Indii? – hindčina, angličtina*

*Ktorý jazyk označujeme ako svetový jazyk? – angličtina*

**Najpoužívanějšíe jazyky** – mandarínska čínština (1mld), angličtina (600mil), hindčina (366mil), španielčina (322mil), arabčina, francúzština, bengálčina, malajčina, portugalčina, ruština, japončina, nemčina, ...

**Náboženstvo** – veľké rozdiely medzi náboženstvami, v čo/koho veria, spôsobe života, v kultúre, tradíciách, usporiadanie štátu/rodiny,...

**Svetové náboženstvá (najviac príslušníkov):**

**a) náboženstvá uctievať 1 Boha - monoteistické**

1. KREŠŤANSTVO = rozdelené na 3 vetvy:

- Rímsko-Katolícke (J. Amerika, Európa...)
- Protestantské (S Európa, S. Amerika, Austrália, Británia...)
- Pravoslávne (V. Európy, Ázia)

2. ISLAM

3. JUDAIZMUS = náboženstvo Židov - Izrael

**b) náboženstvá uctievať viacerých Bohov – polyteistické**

4. HINDUIZMUS

**c) neteistické – bez boha, veria v niečo iné**

5. BUDHIZMUS

- veľký počet ľudí bez vyznania - **ATEISTI**





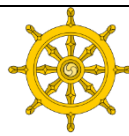
Žiaci majú rozriediť pojmy podľa náboženstva, ku ktorému sa vzťahujú, tak sa o náboženstve dozvedia niečo viac a potom sa o tom môžeme porozprávať. Podľa situácie urobiť aktivitu ta, že buď žiaci budú pracovať v skupinách a dostanú to na papieri, alebo ja diktujem pojmy a oni si triedia buď sami/vo dvojici/alebo v skupinkách.

Boh, Moslimovia, Mojžiš, šruty/védy, Mohamed, Korán, Ježiš Krisus, Siddhartha Guatama (Buddha Šakjámuni), Hinduisti, Židia, 1.st. n.l., Medina, Dalajláma, Budhisti, Tóra, Biblia, Brahma,Višna,Šiva, 3760 p.n.l., Hora Sinaj, Izrael, India, Jeruzalem, Lhasa, Betlehem, 1800 p.n.l., 7.st. n.l., 6-5 st. p.n.l., Mekka, Kresťania, filozofický systém

	Kresťanstvo	Islam	Judaizmus	Hinduizmus	Budhizmus
Veriaci					
Kniha					

<b>Viera v</b>					
<b>Dôležit.osoba</b>					
<b>Vznik</b>					
<b>Mestá/Miesta</b>					

*Výsledok:*

	<b>Kresťanstvo</b>	<b>Islam</b>	<b>Judaizmus</b>	<b>Hinduizmus</b>	<b>Budhizmus</b>
<b>Veriaci</b>	Kresťania	Moslimovia	Židia	Hinduisti, hindovia	Budhisti
<b>Kniha</b>	Biblia (Starý + Nový zákon)	Korán	Tóra	šrutý/védy	X
<b>Viera v</b>	Boh	Boh	Boh	Brahma, Višna a Šiva	X - filozofický systém
<b>Dôležit.osoba</b>	Ježiš Kristus	Mohamed	Mojžiš	-	Siddhartha Guatama (Buddha Šakjámuni), Dalajláma
<b>Vznik</b>	1.st. n.l.	7.st. n.l.	3760 p.n.l	1800 pred n.l.	6. - 5. storočia pred n.l
<b>Mestá/Miesta</b>	Jeruzalem, Betlehem	Mekka, Medina, Jeruzalem	Hora Sinaj, Izrael, Jeruzalem	India	Lhasa
<b>Symbol</b>					

Na ďalšej hodine si dáme malú písomku, kde si preveríme vedomosti.

### PRECVIČENIE A UPEVNENIE UČIVA / OPAKOVANIE

Ak zostane čas na konci hodiny, zopakovanie formou otázok, čo sa naučili. (otázky, ktoré som im dávala počas učiva).

### ZAÚJÍMAVÉ ODKAZY + POUŽITÁ LITERATÚRA

World population datasheet

Učebnica pre 7. ročník

Pracovné zošity pre 7. ročník

[https://cloud6.edupage.org/cloud/GEG\\_7.pdf?z%3AMUXucAlcXIJO9u7HymssHGpodQRaPifOW9wNFNXyze3PcNBKay6co1nN%2BQ%2FAtdG](https://cloud6.edupage.org/cloud/GEG_7.pdf?z%3AMUXucAlcXIJO9u7HymssHGpodQRaPifOW9wNFNXyze3PcNBKay6co1nN%2BQ%2FAtdG) , 24.9.2018

**VYPRACOVALA: Iveta Csicsolová, 2mupGEIT**